

BICIKLUS

+

mesélő kerékpárok
egy fotó, egy történet

Csepel Galéria (1970 - 2010)

BICIKLUS

című kiállítás

s az ahhoz kapcsolódó **“mesélő kerékpárok - egy fotó, egy történet”** című, látogatók által összegyűjtött anyag bemutatása

a kiállítást megnyitotta **Frazon Zsófia** etnográfus
közreműködött a **Trainingspot Társulat**

kiállító művészek:

AKA (A. Király András)

Antal Balázs

Baglyas Erika

Barabás Márton

Benczúr Emese

Boros Mátyás

Ducki Tomek

Eperjesi Ágnes

Faa Balázs

Födő Gábor

Haraszty István

Kovács Géza

Kovács G. Tamás

Maróti-Bódy Dénes

Minyó Szert Károly

Nagy Imre

Pacsika Rudolf

Ráskai Szabolcs

Roskó Gábor

Benedek Márton - Lőcsei Gergely - Vaitz Zoltán építészhallgatók

kurátor:

Geisbühl Tünde

kiállítás ideje: 2010. május 3. – június 18

helyszín: **Csepel Galéria Művészetek Háza**

1215 Budapest, Csete Balázs u. 15.

tel.: (1) 278 0710

Biciklus... hol, természetesen Csepelen...

Egy kiállítás, ami megmozgat otthon gyűjtve a kerékpáros fotókat, és a kiállítási térben szemlélve, kipróbálva, használva a kiállított műveket.

Mi kerek ma? Mi halad? Haladunk egyáltalán, jutunk előbbre?

Mit jelent ma a kettő, a kétség?

Nincs bizonyosság, bár vágyunk rá, csak kérdések.

Körbetekintünk, látjuk a dolgok felszínét, a történések felületét, s keressük a mélyebb összefüggéseket, a lényegét.

Semmi sem biztos. Újranézzük, újragondoljuk mindazt, ami fontos.

Nincs bizonyosság, de van kétség.

Semmi sem állandó. A változás a bizonyosság? S az, hogy újra és újra kérdezzünk, újraértelmezzünk, újrafogalmazunk, s hogy a dolgok visszatérnek a kezdetekhez, kínálva az újrafogalmazást?

A tárlat egyik egysége a bicikli, biciklus kortárs művészi megközelítése. Képzőművészek reflektálnak a mozgásra, a körforgásra, a kettős körfolyamatra, melynek maga a kerékpár is egy, a gyakorlatban hasznosuló szimbóluma. Alkotásaik /festmények, grafikák, installációk, szobrok, mobilok, szerkezetek, videók/ segítségével a bizonyosság – kétség, állandóság – változás, haladás – egy helyben maradás kérdései és viszonyai is újragondolhatók, újrafogalmazhatók.

E kiállítási anyaghoz kapcsolódóan bemutatunk régi és mai, fekete-fehér, elsárgult és színes, személyes vagy éppen dokumentum jellegű fotókat, melyek a kerékpárral, kerékpározással kapcsolatosak. Vállalkozó kedvű fiataloktól és idősebbektől kaptunk kölcsön egy-egy fotót, melyekhez személyes történeteiket is leírták. Az összegyűjtött fotók és történetek ízelítőt adnak a bicikkel kapcsolatos képi, emlék-képi kincseinkből, bepillantást engedve közeli és távoli múltunk apró vagy éppen jelentős eseményeibe. A fotók egy része közvetlenül kapcsolódik Csepelhez, s az itt gyártott kerékpárokhoz.

Geisbühl Tünde

BICIKLUS

+

mesélő kerékpárok
egy fotó, egy történet

Frazon Zsófia

Biciklus, avagy: a tapasztalatok elkerékpárosítása

Ma esti feladatom, hogy beírjam a mozgást a nyelvbe. A mozgást, ami gurulásból, fékezésből, tekerésből, előzésből, körözésből, parkolásból, esésből és szállításból áll, illetve szétszedésről és összerakásról, ismétlődésről és ciklikusságról (hovatovább: biciklusságról) szól – kerékpáron innen és kerékpáron túl. A leíráshoz használható műfajok száma végtelen.

Kezdjük a szócikkkel! Ehhez egy kimeríthetetlen kincsestárból merítettem ihletet: a Magyar Néprajzi Lexikonból. (Már több költözés alkalmával táncolt pengeélen az öt kötetes, több kilónyi sorozat, de eddig még mindig megúsza. Csak felcsapom egyik-másik kedvenc címszavamnál, és rájövök: tudománytörténeti mérföldkő.) Az egyik sokat idézett, kedvenc címszavam a mozgásról szól: a ritmusos ismétlésről, lendületes körkörös mozdulatokról, egyben az egyik legautentikusabb paraszti munkáról, a kaszás aratásról. Régen azt gondoltam, hogy a szócikknek a következőkben idézett része, csak hekkelés lehet, az alkotók tréfája az olvasóval (jobb lexikonokban van ilyen), de ma már tudom, hogy nem. A leírás teljesen komoly. Így szól:

„A kaszás aratás több mozdulat pontos összehangolásából álló munkafolyamat. A kaszás arató a jobb lábával előre lép, jobb karjával a kaszát annyira fölemeli, hogy annak hegye a levágandó gabona széléig érjen, aztán erősen balfelé suhint. A jobb kéz a mell előtt keresztbe lendül, és a bal kar oldalt kinyúlik. A kasza ívalakban 2–5 cm magasan vágja el a szárat. A kaszás ezután bal lábával lép előre és megismétli a mozdulatot.”

A szócikkkel Dr. Kósa László professzor, szakmánk akadémikusa írta. A leírás méltán vetekszik az esti torna feladatismertetésével, csak a beszámolás hiányzik: együtt, kettő, három, négy, és már lendülhetnének is egyszerre a jobbkezes kaszák. A balkezesek pedig mehetnek marokszedőnek. A témára a TÁP Színház Minden Rossz Varieté című műsorában Csík Gábor mutat egy variációt: Parasztfitness címen. A 2 perces magánszámában dinamikus lakodalmas zenére, feltűrt ingujjban mozogja le a kaszálás és a kapálás ismétlődésekből álló mozgássorát, beszámolással, és hogy ne legyünk féloldalasak: jobbra és balra is ismételi. És még csak nem is professzor. Mindezeket figyelembe véve végül úgy döntöttem: mégsem írok szócikket a kerékpározásról és a ciklikus, forgó mozgásról. Mert riasztóan banális lenne.

Lépünk tovább egy másik írott műfajra, ami már a kiállításához, mint műfajhoz is közelebb visz minket. Ez pedig a tárgyleírás. A jó tárgyleíráshoz szerintem lényeges a személyes tapasztalat: én például nem szeretek olyanról írni, amihez legalább egy egészen kis közöm nincs, és ami mint tárgy nem kelti fel az érdeklődésem. Így valószínűleg nagyon gyenge tárgyleírást tudnék készíteni egy szekérről és egy nagyestélyiről. Viszont egy NDK robotgép, egy gördeszka, egy hirdetőoszlop és például egy kerékpár rengeteg kihívással kecsegtet. Talán azért van ez így, mert a tárgy- és műleírás nemcsak a világ látható, hanem láthatatlan (csak megtapasztalható, sejthető és vágyott) regisztereit is mozgásba lendíti. A kerékpárnak nemcsak kereke, kormány, váza, lánc, ülése, zárja, fékje és csengője van. Kapcsolódik hozzá a kerékpározás élménye, az ellopás bosszúsága, a hegymenet izzadságszaga és egy új, női modell megszerzésének vágya is. Ha az ember nem próbálta, hiába írja le az alkatrészeket, a formákat és a pedálozás mikéntjét. Ez nem lesz elég ahhoz, hogy egy kerékpár és a kerékpározás életszerűvé váljon, a műleírásnak köze legyen a világhoz.

A kiállításban látható munkák kísérleteznek a kerek felületekkel és a gurulással, a görbék és az egyenesek síkba és térbe állításával, a mozgás és a stabilitás tapasztalatainak lefordításával, a gondolkodás és a mozgás összekapcsolásával, az irányok megfordításával és annak illúziójával, vagy csupán a tárgyak elkerékpárosításával. Az alkotások felnagyítanak részleteket, vizuális nyelvre és formára fordítanak kételyeket, aggodalmat és félelmet, modelleznek tapasztalatokat, szétbontanak, egymástól elválasztanak amúgy összetartozó funkciókat, emlékeznek, emlékeztetnek, megmozgatnak, provokálnak és nevetetnek, attól függően, kinek hányszor ragadt be nadrágszára a láncba, a bokája a küllőbe, vagy hányszor kellett Chopin polonézt zongorázni biciklizés helyett. És mindez teljesen független attól, hogy versennyel vagy kempinggel teljesítettük a távot.

Szóval egyáltalán nem könnyű mindezt beleírni a nyelvbe. Sem a formák és alakzatok, sem a kompozíciók és technikai eljárások, sem pedig az alkotások mögött meghúzódó személyes tapasztalatok felől. Biciklizni ugyan pofon egyszerű, és az is elképzelhető, hogy a kiállításon résztvevő művészek és a fotókat és történeteket beküldő fiatalok és felnőttek problémamentesen tömörülnének egy önkéntes kerékpáros klubba. És az is biztos, hogy remekül festenének együtt egy kerékpáros csoportképen. Viszont az a rossz hírem van, hogy nincs egyetlen, általános érvényű javaslatuk biciklire és biciklusra. Emellett viszont az a jó hírem van: hogy számtalan javaslatuk van. Műleírással. Ugyanis túlteljesítették a feladatot.

AKA
(A. Király András)

Változatlanul változó

mpf lap, fa, 100 x 20 cm

2010

Út, állandóság, körforgás, jin-jang, élet, DNS - lánc, sejt, szövet, egész

A mű sok formát felvehet. Tervezem tízszeres nagyítását betonból és füves parkban/téren való elhelyezését, így a szobor utca bútorként és bicikli lekötő helyként is funkcionálna.

Antal Balázs

Schöneeweide

videó, 1perc

2010

A videó egy utazás utolsó perce Baumschuleweg és Schöneeweide között. A berlini S-bahn ablakára festett piktogram egy stabil bicaj, amely elmegy bármilyen terepen, ha kell simán gurul sínen is.

Baglyas Erika

Tehetetlenségi
nyomaték

átalakított kerékpár,
vörös szőnyeg
2010

A Biciklus című kiállításon egy régi, körülbelül 40 éves kerékpárt állítottam ki, amelyen minden alkatrész eredeti. A használati tárgyként funkcionáló kerékpárnak egyedül a kerekei alakultak át, amelyek a megszokott és bevált körforma helyett négyszögletűek lettek.

A Csepel Galériában a vörös szőnyegen parkoló közlekedési eszköz ma is funkcionális tárgy, technikailag működőképes, bár használata a fizikai törvények miatt meglehetősen nehéz – mondhatni lehetetlen. A kerékpár, funkciójából adódóan, egyértelműen a mozgás és haladás szimbóluma, amely itt épp eredendő rendeltetésétől lett megfosztva.

Bár egy tárgyról van szó, a mű létrehozásakor leginkább nem a tárgyátalakítás, mint inkább egy gondolatkíséret érdekelt. Az tudniillik, hogy van valami, amit az összbenyomásunk alapján még kerékpárnak tekintünk, azonban már soha nem szerezhetjük meg magát a tapasztalatot, az igazolást arról, hogy valóban az volna. Az a paradoxon, ami látvány és jelentés, vagyis a nézhető/értelmezhető és megtapasztalható között fennáll, finoman kikezdi bennünk a bizonyosságot: semmi sem az, aminek látszik.

A vörös szőnyeg közérthető jelkép, a hatalmi reprezentáció egyik eszköze. Ünnepegyessége felmagasztosítja a maradásra ítélt kerékpárt, amely ebben az állapotában első alkalommal parkol a haladásért kőkeményen megdolgozó néhai szocialista munkásváros galériájában.

Barabás Márton

Zongora kerék pár

fa, 390x120x140 cm

2009

Bicikli, biciklus

A kerékpár szó közelebb áll ahhoz a szoborpárhoz, amit a Csepel Galériában állítok ki.

Kerék pár ez is, váz és küllők nélkül. A két kerék belső palástjain zongorabillentyűk sorakoznak körbe-körbe.

Szoborban, mesében, képzeletben sok minden lehetséges. A két zongorakeréket, gyűrűt kanyargós, köldöksínórhoz hasonló térvonal köti össze. Az égett avar savanyú füstje tekereg így, a kapufélfára felfutó trombitafolyondár, a borostyán hajt hasonló ívű törzset. A két kerék így összefogva nem gurul szerteszét. Egymásba kapcsolódnak, ahogy két dallam, két mondat, két test is képes egymásba kapcsolódnia

Benczúr Emese

Nem tudhatod mit okoz

5mx40 cm dinamóval hajtott
fényfelirat, kerékpár, plexi
2004

Emberi munkavégzéssel változik a látott mű értelme.

TUDHATOD MIT OKOZ - NEM TUDHATOD MIT OKOZ

Boros Mátyás

Törékeny 1., 2.

vegyes technika, 50X50 cm
2010

Környezetükből kiragadott groteszk alakok kerékpáron - nem önszántukból - fejükre húzott kartondobozokkal.

A dobozok, jelképek, melyek az embert elvakító, és rátelepedő hétköznapi gondok, problémák (megszokások, sémák, beidegződések) fizikai megjelenései.

A tekerés sebességet feltételez, a „vakság” pedig bizonytalanságot.

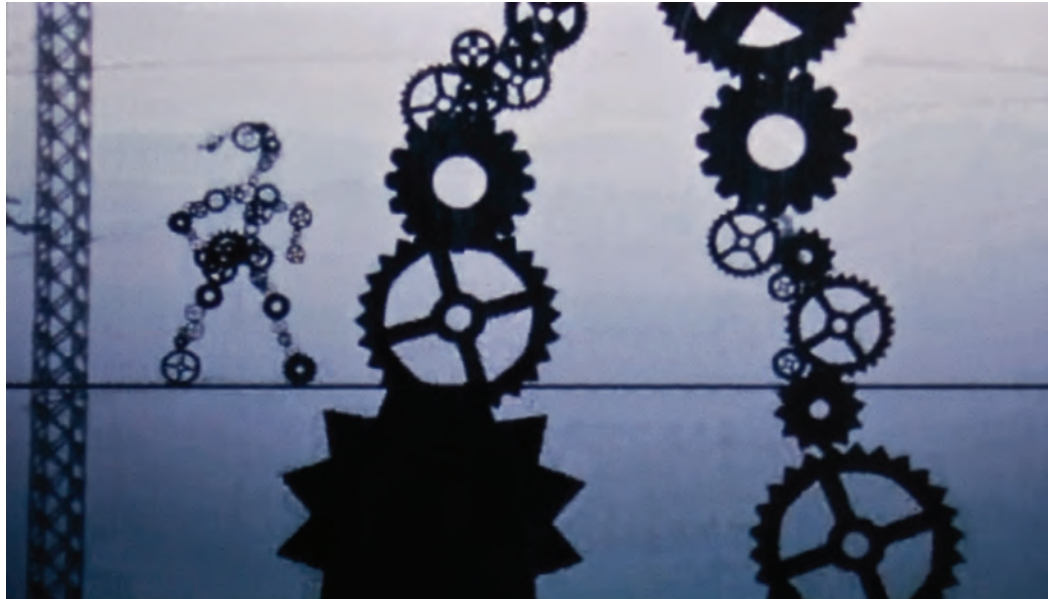
Te, ő, én, mi, ti, és ők, pedálozunk, hajtunk valamiért, valami felé....

Vajon látjuk-e még a célt, tudjuk-e hogy miért? Saját döntésünk ez? Észre vesszük-e ha elértük a hön áhított célt, vagy már meg sem éljük a megérkezést, és hajtunk tovább a következő felé? Hétköznapok ismétlődő helyzetei....

Ducki Tomek

Életvonal

6 min. DVD, színes,
szöveg nélkül
2006

Forgatókönyv: Ducki Tomek

Operatőr: Ducki Tomek

Vágó: Ducki Tomek

Zeneszerző: Murcof

Közelkép egy világról, ahol meghatározott törvények uralkodnak, a lehetőségek behatároltak, a hibák végzetesek és nincs javítási lehetőség. Ismerősen hangzik?

A felvétel 2009-ben, Makón készült. Ott él Báron Sándor, az órasmester, aki szenvedélyes és bensőséges kapcsolatban áll mindenféle forgó szerkezettel, csapággal, fogaskerékkel. Ő készítette ezt a visszafelé tekerve előre haladó kerékpárt.

Meglehet, akik nem tudnak biciklizni, előnyben vannak, hiszen az ember készsége szinten teker, és nem mérlegeli, vajon mit is kell épp tennie, annak mi is volna a fordított mozdulat-megfelelője. Ha a sima tekerést kontrolláljuk is, fékezésnél, kontrázásnál előbb-utóbb kibújik a zsiger a zsákból, és borul az irányzék.

Huzamosabb használata összecseng azzal a nem biciklis terepről eredő, mégis jól ismert érzéssel, amikor azt hisszük, hogy haladunk, aztán kiderül, hogy mégse. A körpályán való haladásnak nagy előnye, hogy nincs cél, ahová el akarnánk jutni, a tekerés maga a lényeg, és a benyomás, hogy akármennyire hajtunk, nem jutunk sehová.

Eperjesi Ágnes

Ők előre mi hátra

2 csatornás video loop
2009

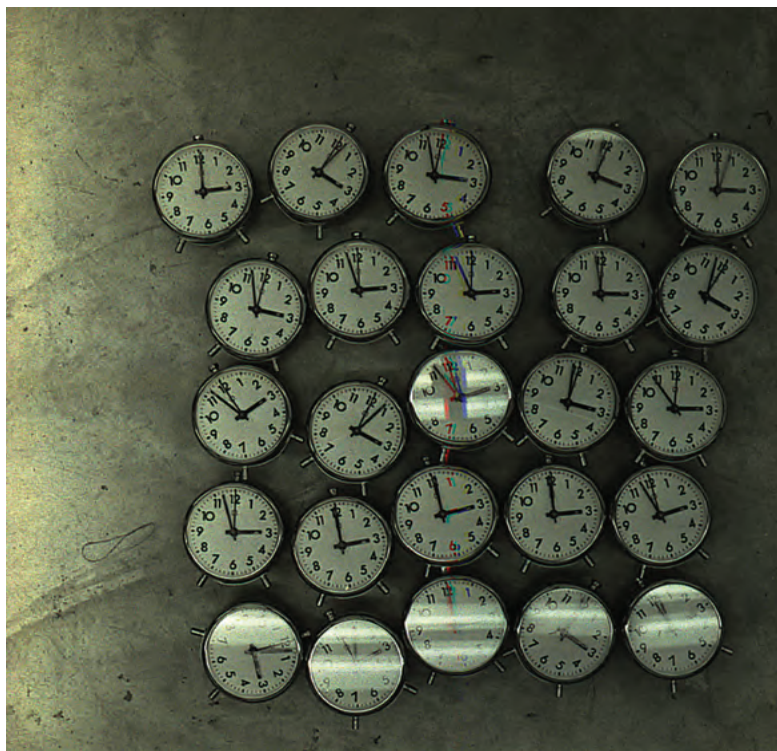
bicikli: Báron Sándor

Faa Balázs

Lassú mű

25 db mechanikus óra

1995

A Lassú mű 25 mechanikus ébresztőórából áll. Az órák hátlapján a felhúzó kulcsok ugyanolyan sebességgel mozognak, mint az óramutatók - csak épp az ellenkező irányban. A felhúzott órákat ez a mozgás mozgatja a talajon.

Maga a mozgás véletlenszerű, és szemmel követhetetlen. A műtárgy kezdeti állapotában az órák egy 5x5-ös mátrixba rendezettek, az idő előrehaladtával ez a rend egyre inkább megbomlik. Mintegy két nap múlva (eddig képesek járni az órák egy felhúzással) az eredeti rendnek nyoma sem marad.

Szent Ágoston egy egész, hosszú fejezetet szentel az időnek Vallomásaiban. Az idő nem illik az európai civilizációba - egyenlőre nem tudjuk leigázni. Az órák - ellentétben a legtöbb géppel - nem manipulálják működésük tárgyát. Mindegyik egy-egy memento mori, mint az a barokk napóra, ami a Pannonhalmi Bencés Apátság kerengőjében található, és a felirata így szól: "Ezek közül lesz valamelyik az utolsó órád".

Födő Gábor

Hányszor mondtam még,
hogy ülj rendesen

Már megint beszakadt
a körmöm

műbőrmetszet, műbőr táska,
fa doboz, 38x43x15,6 cm
2009

műbőrmetszet, műbőr táska,
fa doboz, 42x27x15,7 cm
2009

A hétköznapi emberek, a mindennapos élethelyzetek - melyeknek én is részese vagyok - adják a témákat, ezeket igyekszem nem mindennapi anyagválasztással, meglepő hordozófelületekkel kombinálni.

Kísérletezek, egyensúlyozok műtárgy és használati tárgy között. Játsszom a fogyasztói társadalom szereplőivel és eszközeivel, miközben én magam is fogyasztási cikkeket, használati tárgyakat „gyártok”.

Mostani munkáim fekete-fehér műbőr táskák, ragasztott, műbőr figurákkal. A formák az újból divatosá, életformává váló mozgást, sportot, biciklizést idézik. Ez a fajta lendület mégis egy dobozba van bezárva. Az iskolai létet megjelenítő szereplők a falon lógva, mint egy klasszikus kép, mesélnek.

A mozgás lehetősége mégsem veszett el, a tárgyak funkcionalitása megmaradt, bármikor újból használhatóak.

Haraszty István

Két forduló között

vegyes technika

100x40 cm

2010

A gépet egy bizonyos munka, egy feladat elvégzésére konstruálják.

A tervező minden figyelmét e cél érdekében összpontosítja. A gépben található mozgást biztosító, átadó, átalakító elemek szigorú alárendeltjei egy feladatnak, egy célnak.

Míg egy gépszobor (mobil) néha csak egy gondolat szemléletessé tételét, kitapinthatóságát célozza mozgásában, mozgathatóságában, anyagában, formájában, színében, vagyis összességében.

A gépszobor jellegéből adódik, hogy összetett gondolati sorok közlésére is alkalmas, s ha úgy van megcsinálva, megmunkálva, felépítve, hogy a reábízott, beleépített elképzelés kimozog, kisugárzik, már elérte a célját.

Gyermekkoromban azért csináltam mindenféle furcsa szerkezeteket, mert ennél érdekesebb játékot sosem tudtam kitalálni magamnak.

Később azért folytattam a gépelemekkel való építkezést, mert kiderült, hogy ehhez értek a legjobban.

Ma azért csinálom, mert megismertem a művészet sokféle arcát és én is szeretnék hozzátenni valamit. Úgy érzem, bolond lennék, ha nem ezt csinálnám, amihez a legjobban értek.

Kovács Géza

Pedálozni

fém

82x70x54 cm

2010

Pedálozni című művemet édesapám 1960 és 70-es években használt biciklijének a padlason talált alkatrészeiből készítettem.

Ezzel a kerékpárral gyermekkoromban én is bicikliztem.

Mivel csak két lábbal érdemes pedálozni, ezért csatlakozom ezzel az alkotással a Biciklus tárlathoz.

Kovács G Tamás

Seven deadly sins

linómetszet

50x42 cm

2010

Az élet körforgása, mint kifejezés már rögtön a periodikusságra utal, szépen jönnek egymás után a dolgok megszokott sorrendben.

Egy ember életét lehet különböző ciklusokban számolni, az ismétlődések szerint: ennyi éves vagyok, ennyiszor keltem fel, annyiszor voltam külföldön, stb...

Ugyanez mérhető az elkövetett bűnök újbóli feltűnésével is; lehet, hogy véletlenül csinálta Bosch rondónak a Hét főbűnt, vagy lehet, hogy passzolt az asztalhoz ez a forma, amire készült, de az is lehet, hogy Bosch a bűnök elkövetésében ugyanúgy egy periodikusságot vélt felfedezni, mint ahogy én is.

Pillanatnyi gyengeségeim ugyanúgy ismétlődnek, mint bármi más az életben, néha az egyiket meg tudom állni, akkor előkerül egy másik: ezek ugyanúgy a folytonosságot jelentik nekem, mint a fogmosás. Ezeket visszaidézve ugyanaz a típusú nosztalgia tölt el, mint amikor meghalok egy régi számot, és az felidézi egy régi nyár emlékét.

Nem küzdök ellenük, figyelem őket. Legyen minden sokszor.

Maróti-Bódy Dénes

Csonváry-Kosztka Tivadar
Magányos cédrus
parafrázisa

vászon, vegyes technika
100x70 cm
2010

Képeim kiindulópontjai a foltok. Azon foltok, melyeket a biciklis a kerékpárjával az úton hagy maga mögött.

Az Úton című képeken - mint kivágás egy kerékpárútból - a sok egymást elfedő keréknyom alkotja a kompozíciót.

A Csonváry-Kosztka Tivadar Magányos cédrus parafrázisa című képem egy újra gondolása az eredeti műnek. Az aszfalt utak foltjai, a biciklikerekek nyomai rajzolják ki, festik meg mintegy a magányos cédrust.

A koncepcióm szerint egy közismert mű is ott rejlik minden úton-útfélen csak meg kell látni, észre kell venni.

Minyó Szert Károly

Bringa

ezüstbromidzselatin,

aquarellpapír

20x30 cm

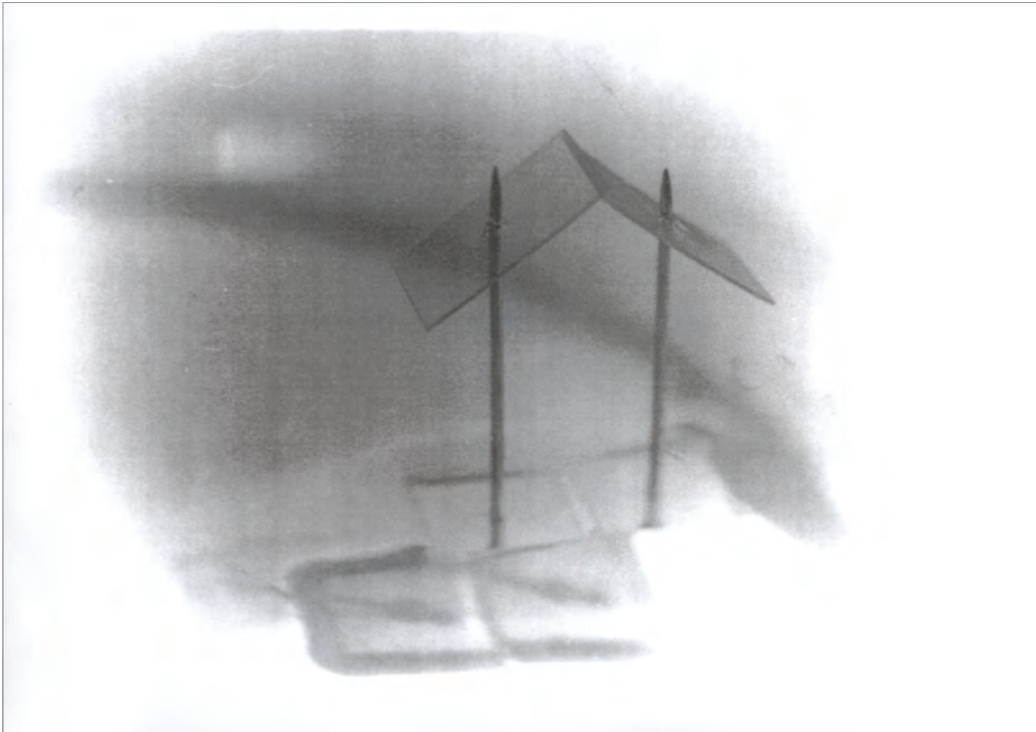
1989

Bicikli a templomnak támasztva egy napfényes őszi vasárnap délelőtt Szombathelyen
1989-ben

Minyó Mottó:

Kezdetektől taszított a hagyományos értelemben vett fotográfia anyagtalansága, elidegenített megjelenítése, ezzel egyidejűleg elkezdett munkálni bennem az igény egy sajátosan festői fotográfiai képalkotás létrehozására, majd ennek a fekete-fehér mágianak folyamatban, kiállítás megnyitón történő bemutatására (fénykerékpározás).

Nagy Imre

Tű ház

üvegtál, víz, két gombostű,
műanyag lapok, fűzet
1992

Két vízben úszó függőleges tű, átszúrt műanyaglapokkal, melyeket összekapcsol több lehetséges hatás is, de elsősorban és legerősebben a mágnesesség.

Két tű találkozik:

A: Mi szél hozott?

B: Erővonalon érkeztem – mágnesesen.

A: Nem sztatikus töltés lökött hozzám?

B: Talán az is.

A: Na és a feszültség nem segített be egy kicsit?

B: Ki tudja? Talán a víz felületéé is. Te viszont sokat pihenhetnél – talán ezért vagy vonzó.

Pacsika Rudolf

Extending Evolution

fa
180x70x120 cm
2005

A művészet, amit csinálok, hosszú-hosszú időközön át terjeszkedik, különböző szárazakat növeszt, így épül fel. De az objektjeim, az installációim is így épültek. Hosszú évek telnek el, amíg rájövök, hogy egy-egy dologgal mit is lehet kezdeni. A láncos létra munkám (Extending Evolution) jó példa erre. Gyerekkoromban egy erdélyi úton láttam egy 48-as rab által készített, fából faragott láncot. Megfogott a tárgy ötletessége és a kivitelezés nehézsége, és éreztem, hogy egyszer ez még visszaköszön nálam.

Hihetetlen kép- és tárgymennyiség van körülöttünk, és nekem megvan a magam sztorija a munkákkal kapcsolatban. De nyilván mindenkinek meglehet a maga értelmezése mindehhez, és nekem csak létre kellett hoznom egy olyan szituációt, ami aztán másokat is begerjeszt erre. Szoboszlai János írta rólam, hogy a műveimnek talán legfőbb sajátja, hogy megállnak annál a pontnál, hogy csak konceptuálisan vagy csak „emocionálisan” lehessen értelmezni őket, vagyis mindkét irányba nyitottak.

(Részlet Sz. Szilágyi Gábor által készített interjúból „Felsejlik egy kis abszurd”)

Ráskai Szabolcs

Bio-bicikli emlékmű

installáció /szobabicikli,
kaktusz, grafika/
2010

Installációm, mely spontán ötlettől vezérelten született, egyfajta szimbiózisba akarja hozni azt az időintervallumot, amelyben a falon látható képek készültek.

Több szalon elindulva viszonylag rövid időn belül születtek meg ezek a munkák, és mintha egy spinning-edzésen vettem volna részt, úgy merültem és töltődtem fel a rajzok befejeztével.

A szobabiciklire bárki rápattanhat, és átélheti dinamikusan is a műveket, amelyeken természet közeli fragmentumokkal ellátott „öko-biciklik” láthatóak. Használhatatlan létükkel inkább valamiféle momentumokat alkotnak.

Ennek a mozdulatlanságnak ellensúlyát fejezi ki a szobakerékpár és ugyanakkor formailag reflektál is azokra.

Roskó Gábor

Összeöltözők

rétegtlemez, olaj
2008

Kerékpárok

Együtt lakom velük, lassan ők győznek, kiszorítanak a térből.

Ahogy a rokonait sem választja az ember, ezek a kerékpárok sem kiválasztottak, inkább jönnek egymás után.

Kerékpárgyűjtemények (akár az enyém is) csak töredékekben léteznek, ezért lenne jó egyesíteni őket egy kerékpár múzeumban.

Úgy gondolom, a kerékpár olyan tárgy, ami jogosan lehet emblémája egy új gondolkodásnak, ami már létezik, de nem integrálódott napi életünkbe. Még mindig hierarchiában élünk, és gondolkodunk, miközben ezt a világgépet a természettudományok már meghaladták.

A kerékpár nagyszerűen testesíti meg ezt az új elképzelést, a szabadon gondolkodó és mozgó lények teljes egyenlőségét és felelősségteljes gondolkodását.

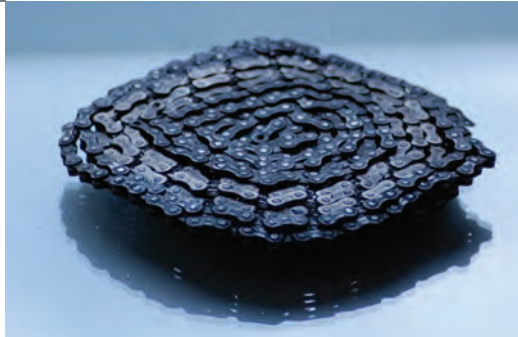
A kerékpárban sem csak a gyűjtemény a fontos, hanem, amit megtestesít. Ezért a tárgy a legszabadabban és kreatívabban kezelendő.

**Benedek Márton
Lőcsei Gergely
Vaits Zoltán**

Hiánypótlás

kerékpáralkatrészek
2010

A Lónyai utca kátyúit foltoztuk be kerékpáralkatrészekkel, mely pozitív formákat onnan kiemelve és kiállítva a budapesti kerékpározás problémájára és megoldására hívjuk fel a figyelmet.

Ízelítő és részletek a beküldött fotókból és történetekből

Kelle Emese

A biciklimet, ami 12 éves korom óta a féltett kincsem volt, eltulajdonították nagyon szerencsétlen körülmények között. Két hónapra volt szükségem, hogy feldolgozzam és ráébredjek, nem szabad hagynom a biciklizést, ahhoz túlságosan is szeretem ahogy gurulok lefelé a lejtőn, ahogy tökéletes tempóban haladok el minden fűszál és bokor mellett.

Néha, ha leszálltam is, megmaradt a biciklis izommozgás, szóval hiányzott.

Találtam egy hirdetést az interneten, hogy egy idős francia "hölggy" eladó, egy 20 éves kék peugeot. Lecsaptam rá, és az első utunkat örökítettem meg, ahogy megtalálom vele a közös nevezőt, habár először ő győzött le engem, én bújtam el az árnyékába, de végül egymáshoz illesztettük a fizikai adottságainkat.

Szabó Csilla

Szavakba nehéz önteni azt a felhőtlen boldogságérzést, amelyet több 10000 emberrel együtt élek át az indulástól a Városligetbe érkezésig, a lezárt belvároson keresztül haladva. Eufórikus, mikor a Lánchíd alagútban a bringások dudálnak, kurjongatnak, csilingelnek, s olyan is akad, aki ostort csattogtat. Mindig elérékenyülve haladok itt fiatallal, középkorúval, időssel, görkorissal, riksással együtt. Aztán elénk tárul a gyönyörű Lánchíd látványa...

Szabó Zsófia

Mikor a belvárosból a majdnem falu Pesterzsébetre költöztünk, elhatároztuk, hogy biciklivel fogunk járni.

Miután 10 éves koromban ültem utoljára kerékpáron, a nagyberuházás előtt ki kellett próbálni, hogy megy-e még egyáltalán.

A magyar királyi Balogh Ádám honvéd kerékpáros zászlóalj felsorakozva Kiskunhalason 1939 körül.

/a fotókat beküldte Végső István/

Az alakulat a Weisz Manfréd Művek által gyártott speciális hadikerékpárokkal volt felszerelve az 1920-as évektől. 1931-ben került át a m. kir. Balogh Ádám honvéd kerékpáros zászlóalj Hajmáskérre, és feloszlataáig Kiskunhalason állomásozott. Szerves része lett a kiskunsági településnek. Barátságok, szerelmek születtek. Gazdasági és társasági élet fellendülését hozták el a kerékpáros katonák és a tisztikar a település életébe. Katonaváros lett Kiskunhalas. A laktanya épületeinek egy része még mindig áll.

/Németh János és felesége/

**Végső István
Németh János
és felesége**

A m. kir. Balogh Ádám kerékpáros zászlóalj bevonulása Kiskunhalasra, a Hősök terére 1938-ban.

A kerékpáros alakulat számos katonája kiskunhalasi volt. Az első hősi halott, Zilah István is innen származott. A második világháború végére több, mint 210 katona esett el ennek az egységnek a kötelékében.

Dr. Szirák Nóra

A m. kir. Balogh Ádám kerékpáros zászlóalj átkelése a Dnyeszter-hídon, 1941. július.

Horváth Józsefné

Pozsgai Éva

Büszkén feszíték tizenhat évesen az első szerelmem bringájának támaszkodva egy Debrecen közeli kis településen, Tamásipusztán.

Dr. Hricsovinyi István

A Csepeli Baptista Gyülekezet énekkarának fiatal férfi tagjai kéthetes kerékpártúrán vettek részt 1962-ben. Pécelről Ács Józsefék portájáról indultunk.

Az első héten a Balaton északi oldalán kerekeztünk, Keszthelynél délnek fordultunk és Siófoknál tértünk le Szekszárd felé.

A második hétből két napot Pécsen töltöttünk, majd tovább tekertünk Mohács felé. Mohácson kompra szálltunk és folytattuk utunkat Szeged felé, ahol befejeződött túránk.

A nyolcfős csapat a túrát Csepel kerékpárokkal tette meg. A bringáknak a defekten kívül semmi baja sem volt.

A szálláshelyeink, az egyes állomások Baptista Közösségeinél volt, Pécsen a két napot fellépéssel töltöttük. Szegeden, a Szabadtéri Játékokon operaelőadást néztünk meg.

Pécs és Mohács között nem volt szállás lehetőségünk, ezért a mezőn szénakazalban aludtunk. Itt hajnalban minket, mint határsértőket, határőrök ébresztettek, és Mohácsig kísérték csapatunkat.

A Biciklistúra résztvevői: Gerzsényi Sándor lelkipásztor, Ács József teológushallgató, Hricsovinyi István karmester, Almádi János, Kocsis Gábor, Pipa Károly, Hricsovinyi (Hegyi) András, és Stefanek János voltak.

Szülővárosomban, Szentesen hajdan nemcsak a Tiszára mentünk biciklivel, de még az udvarban is néha azzal közlekedtem 1959-ben.

Csőregyh Éva

A képen látható jobb oldali biciklim egy 26-os piros-fehér női Csepel, amit 9 éves koromban, a három éven át gyűjtött takarékbélyegeimen vettünk harmadik osztály végén '71-ben. Hihetetlen sokat tekertem, robogtam fel Mosonból Óvárra, s az egész Szigetközben, Hanságban, sokszor széllal szemben, mert arrafelé az észak, észak-nyugati szél az általános.

Geisbühl Tünde

A képet egy helyes keretben kaptam évekkkel ezelőtt névnapomra.

Az ünneplés helyszínéül szolgáló vendéglátóipari egység asztalánál üldögélve folyamatosan szélesedő fantázia-spektrumunkkal igyekeztünk kitalálni, hogy mi a szösz nézhetnek a támaszkodó, kerékpárt letámasztó férfiak. Vajon honnan jöttek bicajjal, hogy aztán kalappal a fejükön támaszkodjanak egy korlátnak és lessenek lefelé olyan elmélyülten, hogy akár a bal szélen szereplő figura eltolhatná mögülük a járgányt...

Árvíz van? Építkezés? Napozó nők?

Vagy talán a Tour de France halad el a híd alatt?

Fazekas Ildikó

**Zéman Istvánné
(Fürstinger Mária)**

Ezt a kerékpárt 1971 szeptemberében vásároltam a Csepel áruházban az első két fizetésemből (1680 Ft Varrógépgyár gyártmánytervezés), Camping (Csaba) összecsukható ára: 2080 Ft. 1990 körül átfestettem és feljavítottam. Sokáig nem használtam, de most 2010-ben elővettem és kerékpározom vele.

Amikor a férjem még udvarolt, a Szabadkikötőnél laktam szüleimnél. A portáig mindig kerékpárral jöttem, ő meg haza kísért és futott mellettem, mert sportolt, s ez volt a futó edzése.

Szijjártó Árpádné

Fényképes dobozom kincsei:

„pici vagyok, de imádom a háromkerekű bicajjal száguldozni” - mondta Csabika.

„Lenni –vagy nem lenni ez itt a kérdés, de tény, hogy elfáradtam a kerékpározás után” - mondta Árpád.

Pörneki Réka

Nagyapám Tünde robogójának próbaútaján Seregélyes fő utcáján, 1960 – 61.

A robogót a csepeli motorkerékpár gyárban készítették 1960-ban, kb. egy évig gyártották. 175 cm³ –es motorja volt, maximális sebessége 85-90 km/óra. Nagyapám szerint nagyon kényelmes jármű volt, de sajnos több gyártási hiba miatt nem vált sikeressé, pedig az lehetett volna. Hat év alatt nagyjából 60 ezer km-t motoroztak vele. (a robogó még ma is meg van)

A kép a nyolcvanas évek elejéről való, ekkor készült ez a köszörűs kerékpár egy Erdélyi mesék című filmhez díszletnek. Volt rajta egy nagy olló, ez volt a reklám, és ahogy hajtotta az ember a kerékpárt, mert rendesen lehetett vele menni, akkor ez ott csattogott hátul. Ahogy kipróbáltam, a második körnél már kint álltak az emberek, mert elterjedt a híre, hogy egy őrült meg itt egy köszörűs kerékpárral...

Haraszty István

A Jancsó Miklósnak volt egy filmje, Vissza Mohácsra. A filmben ennek a makettnek a felnagyított változata vékony szálakra volt felfüggesztve, két ember ült benne, és ezzel utaztak az időben vissza.

Koppenhágai színház előtt
(nem kell lakatolni!)
2009. május

Simon Viktória

Halmi József

A Szebeni és a Szent István út sarkán egy különleges látvány tárulhat elénk a délutáni napfényben: kicsik-nagyok, bringások biciklis szerelésben Halmi József kerékpár szervize előtt szerelnek, beszélgetnek, tanácsot kérnek...

Halmi József kerékpárversenyző volt remek eredményekkel a 70-es, 80-as években.

Tőle tudjuk, hogy akkoriban a csepeliek többnyire Rajczy József (1917-1997) által épített kerékpárokkal versenyeztek. Rajczy az 50-es évektől a Csepel Művek kerékpár-fejlesztési műhelyében dolgozott mintakészítőként. Ugyanakkor a Vörös Meteor egyesület kerékpáros szakosztályának szerelőjeként is működött.

Fazekas Ildikó

Kovács János

Akkor már megvolt életem első biciklijem és bontogattam szárnyaimat pótkerekek nélkül. Próbálkoztam én sokáig, de sehogy sem akart menni.

Aztán betért egy fiú az utcából, apámat kereste. Én éppen akkor értem vissza cukorvadászatból és megállapodást kötöttünk, hogyha meglök egy párszor, hozok neki is. Mindketten betartottuk ígéretünket, ő lökött, tolt, én pedig szorgalmasan hordtam neki a cukrokat.

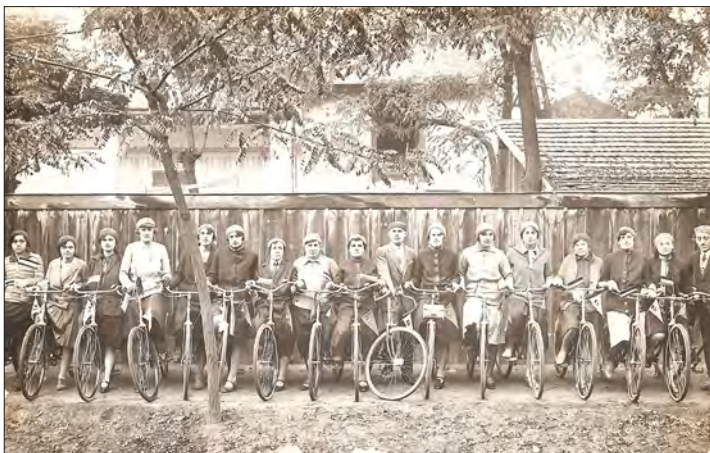
Torma László Gergely

A mountain bike kerékpárosok élete sem fenéig tejfel, hanem időnként sár...

Ritka az az eset, amikor az időjárási viszonyok, a pálya állapota miatt elhalasztják a versenyt. Ekkor is végigmentek. Szerintem sokkal ügyesebben, mint a családtagok, az érdeklődők, a közönség a pálya környékén, akik szintén sarat dagasztottak. Ráadásul ők nem slagozhattak a vége után, mint a versenyzők.

Cs.M.K. Helytörténeti Gyűjtemény

1929. a Weiss Manfréd gyár
dolgozói részletre vásárolt
kerékpárokkal.

1934. Weiss Manfréd gyári
önkéntes tűzoltók

1935. a Sváb hegyi villában
Chorin Feri és Weiss Jenő
fia, Gyuri, és lánya Aliz

1973. Kerékpárgyár

A Weiss Manfréd gyár
standja BNV-én

Szerelés közben, fotó: Ker-
tész Emil

Schmidt Gabriella

A fiam 10 éves születésnapjára kapott egy új BMX kerékpárt minden extrával, összecukható vázzal, hogy kocsiiban is szállítható legyen. Boldogan kezegetett vele, mert senkinek nem volt ilyen biciklijé a környéken. Azonban egy hét múlva ellopták. Vigasztalhatatlanul bánatos volt, ezért a férjem odaadta neki régi kerékpárját, mivel a családi költségvetés nem engedett új vásárlást. A fiam ósdi, rozsdafoltosnak titulálta, ezért felajánlottam, hogy átfestem.

A rozsdát a fekete tüntette el a legjobban, de hogy ne legyen gyászos fehér foltokkal tarkítottam. Így jobban hasonlított családunk foltos kutyájára, aki szívesen követte száguldás közben. A környéken ismét nem volt senkinek ilyen biciklijé, és soha senki nem lopta el.

Nagy Zopán

A Kert(em)ben című fotográfiai sorozat egy többnyire magára hagyott és valamelyest állandóan változó „kortalan kert” folyamatos/időszakos leképzése/feldolgozása. - Látogatásaim (és ott-időzéseim) során találkozásokat, meglátásokat hívok elő: az ott „talált” emberek, állatok, növények, tárgyak kapcsolatait, illetve lehetséges viszony-rendszereit által...

A kerékpárok visszatérő (és sokoldalú) szereplői ezen sorozatomnak...

Arnold Eszter

Keréken át

Fellegekben

Édesanyám útban a csicsói halastó felé.
A tó Csurgótól kb. 3 km, sokan jártak oda pihenni a
'40-es években.

Csendes Márta

Kirándulás közben a 1940-es években

Fiam BMX-es... nem könnyű pálya. A kötelezően maga tákolta, nagyon egyedi bringájával a levegőben repkedő gyerek nem letörölhető izzadságcseppeket rajzol a szülők arcára. Sajnos Budapesten BMX-ezni már alig lehet, pedig lenne kereslet, versenyeket is többnyire vidéken rendeznek. A gyerekek csapatokban utaznak az aktuális városba, a szülők „letiltva” az ilyen eseményekről.

De a szülő nem adja fel, autóba ül és több száz km-t tesz meg azért, hogy néhány pillantást vethessen fiacskája produkciójára.

Tavaly nyáron a Debrecenhez közeli Tiszaújvárosba tettünk egy kanyart e célból. A versenyt egy sportpályán, a helyi edzőtábor közepén rendezték. A pályát sűrű növésű fenyőfák szegélyezték. Egy csapat középkorú nő és férfi bujkált a fenyők takarásában a pálya szélén, ki-kitekingetve a bicikliző fiúkra. Kiderült, hogy mindannyian ugyanabban a cipőben járunk, el vagyunk tiltva a versenyeken való részvételtől...

Muladi Brigitta

Benyó Pál

Nyergék

Gyulai Rebeka

A biciklimet 10 éves koromban kaptam egy országos rajzverseny első helyezettjeként. Rettentően örültem, mivel váratlanul ért ez a meglepetés. Szeretem, mert zöld és tetszik a mintája is. Nyáron nagyon sokat használom, mert semmi sem jobb, mint napsütésben szép helyekre elbiciklizni. Egyszóval imádom a biciklim és járni, kelni rajta.

A világ legkisebb kerékpárja
/egy ékszer/
egy vásárhelyi kerékpárszerelő
tenyerében.

Siklós Péter

A három kis unokánk imádja a biciklizést.
Veszettül hajtanak, mi meg egy frászban vagyunk.

Péter Erzsébet

Mail art egy kedvelt levelező
társamnak, aki nagy kerékpáros

Torma Cauli László

Lökös Zoltán

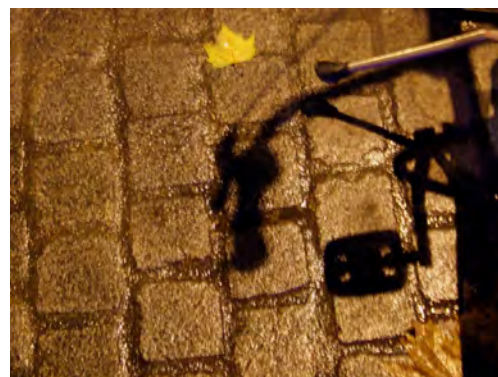
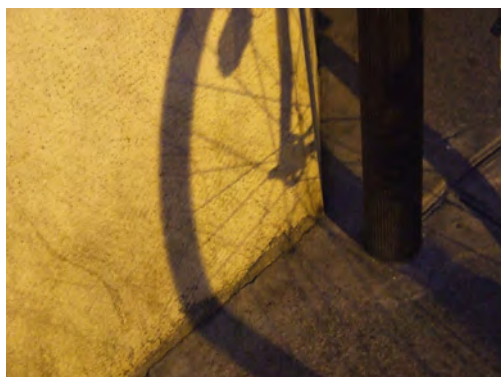
Akt

Fisli Éva

Kerék

Drótszámár

A Fotókat és történeteket beküldték:

Arnold Eszter, Benke Ferenc, Benyó Pál, Boros Mátyás, Csendes Márta, CsMK Helytörténeti Gyűjtemény /Maár Katalin, Zémann István/, Dr. Csőregh Éva, Dr Hricsovinyi István, Fazekas Ildikó, Fisli Éva, Fürstinger Mária, Geisbühl István, Gyulai Rebeka, Halmi József, Haraszty István, Kelle Emese, Kertész Emil, K. Halász Mária, Kovács János, Lökös Zoltán, Muladi Brigitta, Nagy Zopán, Péter Erzsébet, Pozsgai Éva, Pörneki Réka, Ráskai Szabolcs, Roskó Gábor, Schmidt Gabriella, Siklós Péter, Simon Viktória, Szabó Csilla, Szabó Zsófia, Szijjártó Árpádné, Torma László, Tóth Tímea, Végső István

Biciklus 2010

felelős kiadó:

Geisbühl Tünde

Csepel Galéria Művészetek Háza

szerkesztő:

Geisbühl Tünde

borító- és

kiadványterv:

Dobos Csaba Attila

műtárgyfotók:

Tóth Zsombor

AKA

Faa Balázs

Födő Gábor

Kovács G Tamás

Lőcsey Gergely

Minyó Szert Károly

Nagy Imre

nyomda:

Mester Nyomda

támogatók:

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata

Schwinn Csepel Zrt

ISBN 978-963-06-7610-6

